

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 7. november 2023
Kontor: Stats- og
Menneskeretskontoret
Sagsbeh: Julie Kolding Brunes
Jacobsen
Sagsnr.: 2023-07218
Dok.: 3012281

Besvarelse af spørgsmål nr. 119 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 119 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 10. oktober 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Alexander Ryle (LA).

Peter Hummelgaard

/

Christian Fuglsang

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 119 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ville det efter ministerens vurdering være i strid med grundlovens § 72, hvis Postnord begyndte at åbne alle breve, som de håndterer, for at screene for børneporno?”

Svar:

Det følger af grundlovens § 72, at husundersøgelse, beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden, hvor ingen lov hjemler en særegen undtagelse, alene må ske efter en retskendelse.

Om den beskyttelse, der følger af bestemmelsen, kan bl.a. henvises til Jens Peter Christensen m.fl., Dansk Statsret (3. udgave, 2020), side 333, hvor bl.a. følgende fremgår:

”Formålet med grundlovens § 72 er at yde beskyttelse mod statsmagtens indgriben i den enkelte borgers privatliv. Bestemmelsen yder dog kun beskyttelse mod visse typer indgreb i privatlivet. Det følger af grundlovens § 72, 2. pkt., at bestemmelsen omhandler tre typer indgreb, nemlig 1) husundersøgelse, 2) beslaglæggelse og undersøgelse af breve og andre papirer samt 3) brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden. Og videre følger det af bestemmelsen, at beskyttelsen mod disse indgreb – alene – ligger i, at de kun kan gennemføres af forvaltningen efter en forudgående kendelse fra en domstol, idet lovgivningsmagten dog er givet adgang til at gøre særegen undtagelse fra kravet om forudgående retskendelse.

Det fremhæves ofte, at for at forvaltningen kan gennemføre et indgreb, som er omfattet af grundlovens § 72, skal to krav være opfyldt. For det første skal indgrebet have hjemmel i lovgivningen. Dette hjemmelskrav er ikke reguleret af grundlovens § 72, men følger af legalitetsprincippet. For det andet skal forvaltningsmyndigheden indhente en forudgående retskendelse – en godkendelse hos en domstol – før den kan gennemføre indgrebet, medmindre det fremgår af loven, at indgrebet kan gennemføres uden en forudgående retskendelse. Det er dette krav, som er reguleret i grundlovens § 72.”

Om de forskellige kommunikationsformer, som nyder beskyttelse efter bestemmelsen, kan bl.a. henvises til Jens Peter Christensen m.fl., a.st., side 335, hvor bl.a. følgende fremgår:

”Bestemmelsen om brud på post-, telegraf- og telefonhemmeligheden, der blev indføjet i grundloven i forbindelse med grundlovsrevisionen i 1953 – med den begrundelse, at erfaringen havde understreget ønskeligheden af denne udvidelse, jf. Forfatningskommissionens betænkning s. 40 – må ud fra en formålsfortolkning forstås således, at den ikke blot tager sigte på meddelelser overført på den angivne måde, men omfatter enhver form for telekommunikation. Bestemmelsen omfatter således også kommunikation gennem e-mail og anden internetkommunikation.”